

München

Etiske dilemmaer i ny Spielberg-storfilm Af Peter Skov-Jakobsen

"München" er en tankevækkende film om mordet på 11 israelske atleter under de olympiske lege i 1972 og den israelske efterretningstjenestes eftersøgning af gernings-mændene. I september 1972 brød palæstinensiske terrorister ind i den olympiske by og tog elleve israelske sportsfolk som gidsler. Det var en hændelse, som blev bemærket af hele verden. Det var en hændelse, som fyldte Tyskland med skræk: Jødiske sportsfolk som gidsler i det land, som havde iværksat holocaust. Af alle steder var det i München - den by hvor den tidlige nazibevægelse var stærk og hvor "fredsslutningen" mellem Hitler og Chamberlain fandt sted. Gidslerne og de fleste gidseltagere omkom i lufthavnen. Legene fortsatte - the show must go on!

Steven Spielberg følger de politiske beslutninger i Israel. Her oplever man en Golda Meïr der griber ind og bestemmer at denne aktion skal hævnnes. Alle der stod bag angrebet i München skal skaffes af vejen ved efterretningstjenestens mellemkomst, koste hvad det vil. Man følger den agent som bliver ansvarlig og som skal skaffe en gruppe om sig der skal optrælle hele baglandet. Man følger de forskellige etiske dilemmaer. Det er ikke en pro-israelsk film. Golda Meïrs handlemåde giver anledning til mange tanker - generalernes énsidighed ligeledes. Man får også et indblik i de forskellige palæstinensiske "bagmænds" bevæggrunde. Jeg synes at det er vigtigt at hverken den ene eller den anden side dæmoniseres. Der vises hvordan der ageres politisk, militært, efterretningsmæssigt i verden, og at det har svære omkostninger.

De agerende gør sig hele tiden tanker, også om det er det hele værd. Der vises at her er det ikke kun høje idealer der tjenes. Der er også en god del kriminalitet involveret i den kamp. Der er nogle der tjener gode penge. Men først og fremmest bliver man klar over at denne kamp trækker et spor igennem de mennesker der kæmper. Man involverer sig ikke med disse ting uden selv at blive grebet af angst for at være på en dødsliste. Har man først været med i kampen, sætter den sit mærke på én, og man kan aldrig slippe fri for ængsteligheden.

Det er en spændingsfilm. Det er en film som har mange budskaber til en tid hvor man fører krig mod terror. Jeg tror Spielberg er god til at vække tanker hos mange mennesker. Filmens føles ikke så lang som den er! Men den er lang og med pause. Det er en svær genre: politik, nutidshistorie, spændingsfilm, oplysningsarbejde. Filmen har vakt en del vrede i Israel, vakt den dårlige samvittighed i Tyskland og skabt debat i USA. Især amerikanerne mærker nok at den kamp mod terror, der blev indledt dengang, nu også får konsekvenser for dem. Filmen vil ikke gå ind i filmhistorien som et stort værk, men den vækker en del tanker, som man nok skylder sig selv at give løb gennem hovedet.

Filmfakta

Munich - USA 2005 - Instr.: Steven Spielberg - Manus: Tony Kushner - Medv.: Eric Bana (Avner), Daniel Craig (Steve), Ciarán Hinds (Carl), Mathieu Kassovitz (Robert), Hanns Zischler (Hans), Ayelet Zorer (Daphna), Geoffrey Rush (Ephraim), Michael Lonsdale (Papa), Moritz Bleibtreu (Andreas) - 164 min. - Dansk biografprem. d. 27/1 2006 og på DVD d. 10/7 - Pressebillede / Udlejning: UIP - Tilladt for børn over 15 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=5712&area=1>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2144>

<http://www.theguardian.com/film/2006/jan/15/features.review1>

<http://www.nytimes.com/2005/12/23/movies/an-action-film-about-the-need-to-talk.html>